

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu

Broj: 23-1/21-2 /5

EPA 185 XXVII

Podgorica, 11. maj 2021. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu sa Osme sjednice, održane 6. maja 2021. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

**SA KONSULTATIVNOG SASLUŠANJA POVODOM RAZMATRANJA PREDLOGA
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**

Na Osmoj sjednici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu održanoj 6. maja 2021. godine, realizovano je Konsultativno saslušanje (rasprava) povodom razmatranja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu.

Sjednici je, u ime predstavnika predлагаča prisustvovao poslanik Slaven Radunović, koji je ujedno i član Odbora.

Sjednici je prisustvovao Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade Crne Gore, kao i predstavnici strukovnih udruženja i NVO sektora:

- Ana Stanković - Mugoša, iz Advokatske komora Crne Gore;
- Branislav Radulović, predsjednik Udruženja pravnika Crne Gore;
- Stevo Muk, predsjednik Upravnog odbora Instituta alternativa;
- Tea Gorjanc-Prelević, izvršna direktorica Akcije za ljudska prava
- Vanja Čalović Marković, izvršna direktorica MANS-a;
- Boris Marić, izvršni direktor Centra za građanske slobode i
- Zoran Vujičić, koordinator programa ljudskih prava i pravde, Građanska alijansa.

Predsjednik Odbora, poslanik Momo Koprivica, u uvodnim riječima saopštio je da je Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, na Sedmoj sjednici, donio Odluku o održavanju konsultativnog saslušanja, imajući u vidu činjenicu da su poslanici: Slaven Radunović, Boris Bogdanović, Branka Bošnjak, Dragan Ivanović i Miloš Konatar, dana 26. aprila 2021. godine dostavili u skupštinsku proceduru Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu i da je predmet ovog zakona od ključne važnosti za funkcionisanje tužilačke organizacije. Podsjetio je da se Konsultativna rasprava održava u skladu sa članom 73 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, koji predviđa da Odbor može organizovati konsultativno saslušanje u cilju kvalitetnijeg izvršavanja poslova iz svojih nadležnosti (razmatranje nacrtta akta,

pripremu predloga akta), proučavanja određenih pitanja, pribavljanja potrebnih informacija i stručnih mišljenja, i rješavanja drugih pitanja koja su od posebnog interesa za građane i javnost. Shodno navedenom, naglasio je da je cilj ove konsultativne rasprave, da svako od učesnika/ca, sa aspekta svoje nadležnosti, da doprinos sa svojim komentarima i sugestijama, kako bi zajedničkim snagama eventualno unaprijedili rješenja data u Predlogu zakona koja se odnose na jednu krucijalnu instituciju posebno važnu za oblast pravosuđa, odnosno, shodno članu 134 Ustava Crne Gore, samostalnog državnog organa koji vrši poslove gonjenja učinilaca krivičnih djela i drugih kažnjivih djela koja se gone po službenoj dužnosti. Takođe, napomenuo je da kada su u pitanju nevladine organizacije, sami tekst Predloga zakona sadrži rješenje prema kojem nadležno radno tijelo predlaže pet uglednih pravnika, koje bira i razrješava Skupština Crne Gore, od kojih je jedan predstavnik nevladinih organizacija iz oblasti vladavine prava i rada državnog tužilaštva te da je prisustvo i učešće NVO sektora u raspravi od naročite važnosti.

Predstavnik predлагаča, poslanik Slaven Radunović, u svojoj riječi saopštio je da je predmet saslušanja Predlog zakona koji je izazvao veliku medijsku pažnju i pažnju stručne javnosti, te da je to predlog koji je dugo očekivan. Istakao je da su svi upoznati da je Crna Gora u jednoj delikatnoj situaciji kad je vladavina prava u pitanju, jer je tužilačka organizacija zarobljena i nemogućnost da se promijene izgrađeni mehanizmi i želja da se isti zaštite, upravo je dovela do toga da se predloži jedan ovakav zakon. Poslanik je kazao da su potpuno jasne sugestije koje su dolazile od naših evropskih prijatelja i mnogih relevantnih institucija iz Crne Gore, ali da bi se promijenili kočničari procesa potrebno je ući u promjenu mnogih stvari u institucijama. Specijalno državno tužilaštvo je bilo brana pozitivnim promjenama i uglavnom je obavljalo svoju funkciju u obrnutom smjeru, u namjeri prikrivanja teških djela, a sve u cilju zaštite ljudi bliskih prethodnom vladajućem režimu. Veoma je mali je broj presuda, naglasio je poslanik Radunović, koje su rezultirale zatvorskim kaznama, obično je to bilo sa pogodbama, tako da su akteri raznih aktuelnih procesa izbjegli pravdu, a neki obični ljudi iz medija, opozicioni poslanici itd. su proganjani i zatvarani bez razmišljanja. U vezi svega navedenog, poslanici, predsjednici pet vladajućih klubova su se dogovorili prije Nove godine da predlože ove zakone u cilju omogućavanja efikasne smjene u tužilaštvu kako bi se konačno stvorile pretpostavke da tužilaštvo radi posao koji mu je propisan Ustavom Crne Gore. Tada je, navodi poslanik Radunović, ukazao na predstojeće probleme i da će se naići na kritike i određene rezerve, nakon čega je, po dogovoru takođe, uslijedilo povlačenje zakona u cilju dobijanja mišljenja Venecijanske komisije. S tim u vezi, naglasio je da treba poštovati mišljenje naših evropskih partnera, ali u onolikoj mjeri koliko se neće narušiti osnovni interes države Crne Gore i njениh građana. Takođe, smatra neophodnim da se stvari u mnogim institucijama moraju popraviti i unaprijediti, a posebno kada je riječ o tužilačkoj organizaciji, kojoj je prijeko potrebno da nastavi da obavlja svoju ustavnu funkciju, ali ne kao nezavisan, već kao samostalan organ. Dakle, naglasio je poslanik Radunović, da je kao predstavnik predлагаča raspoložen da pojasni predložena rješenja i formu u kojoj je podnesen ovaj Predlog zakona, iskazujući spremnost da čuje i mišljenje pozvanih stručnih lica o predloženom zakonu. Takođe je izrazio zadovoljstvo što sjednici prisustvuje i potpredsjednik Vlade Crne Gore, Dritan Abazović, koji je bio u neposrednom kontaktu sa evropskim partnerima, pa je najpozvaniji da pruži dodatna pojašnjenja.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore, Dritan Abazović u svojoj riječi saopštio je da je neophodnost reformi neupitna i da je cilj izmjena da se depolitizuje tužilaštvo, a ne suprotno kako se to želi predstaviti javnosti. Ovo je veliki korak ka dijalogu, iako smatra da nije interes DPS-a i

nekadašnjih koalicionih partnera da se nešto promijeni, ali kada se promijeni Tužilački savjet imaće potrebu za dijalogom da se izabere VDT. Ono sto su naši evropski partneri tražili je u velikom dijelu inkorporirano u postojeći Predlog zakona, kazao je Abazović. Takođe je naglasio da je Venecijanska komisija dobila zadnji predlog zakona, a u odnosu na inicijalni predlog uradeno je mnogo - eliminisan je zakon o tužilaštvu za organizovani kriminal, ne bira se pet uglednih pravnika, nego jedan od tih pet biće izvan te institucije i prihvatljivo je da to bude neko iz NVO te da je prijeko potrebno da se formira novi Tužilački savjet. Naglasio je da ne očekuje odlično mišljenje Venecijanske komisije, ali da očekuje da oni ne budu striktno protiv nekih rješenja. Govoreći o glavnim izmjenama, rekao je da je problem što neki tužioci žele da budu nedodirljivi, i da žele da zloupotrebljavaju funkciju. Abazović je istakao da smatra neophodnim da neko ko ima dovoljno snage, znanja i profesionalizma treba da postane novi vrhovni državni tužilac. Ako u Ustavu piše da poslove državnog tužilaštva obavlja državni tužilac, smatra da neko ko je vrhovni državni tužilac i upravlja tim organom ne mora i sam da potiče odatle. Venecijanska komisija će se izjasniti do 10. maja i vidjećemo šta će reći, kazao je Abazović.

Direktorica MANS-a, Vanja Čalović Marković kazala je da je ovo vanredna procedura predlaganja zakona i da je vlast imala osam mjeseci da napravi izmjene i organizuje javnu raspravu, a Vlada pet mjeseci te da je bilo dovoljno vremena. Kazala je da je izuzetno značajno da se ovo uradi legitimno, kako bi se izbjegle posljedice. Ukazala je na to da bi mogla da se desi hipotetički situacija da novo tužilaštvo otvorи neke slučajeve visoke korupcije, pa se sa promjenom vlasti izabere novo tužilaštvo koje će zatvoriti te slučajeve, i da se tim ljudima nikad više ne bi moglo suditi za ta djela. Takođe je kazala da nema dileme da je tužilaštvo loše i da je postupalo selektivno i da mora odgovarati. Naročito je naglasila činjenicu da tužioci nisu imali nikakvu odgovornost, podsjećajući na slučajeve: Zavala, Limenka, Telekom, razne privatizacije i posebno na selektivno postupanje u predmetima. Takođe, naglasila je da su VDT i GST politički pristrasni, podsjećajući na slučajeve kupovine glasova, organizovanog kriminala (Šarić i Kalić), zbog čega nova vlast mora da vodi računa o proceduri. Ovi ljudi moraju da idu, posebno pitanje je, naglasila je Čalović, da li moraju da idu u zatvor, ali da bi to svakako moralno biti po proceduri. Za slučaj „Koverta“ izgleda, kako sada stvari stoje kao da pravde neće biti, naglasila je Čalović. Na kraju je kazala, da smatra da predstavnici NVO ne mogu biti članovi Tužilačkog savjeta, kako se predlaže, zbog zloupotreba u prethodnom periodu.

Poslanik Slaven Radunović se zahvalio se gđi Čalović Marković na načinu na koji je predstavila razloge za donošenje zakona i dodao da je neophodno da se isti usvoji u što kraćem roku, imajući u vidu da je jako bitno pokrenuti procese i postupke koje javnost očekuje te da ako ostane status quo ne može biti stvarnog pomaka naprijed. Vezano za potencijalne izmjene, poslanik je naglasio da je Predlog zakona produkt maksimalnog kopromisa i da, kao jedan od predлагаča, može da pristane na odredene tehničke korekcije, ali ne i na suštinske izmjene koje bi onemogućile njegovo efikasno sprovođenje.

U odgovoru na komentar, **Vanja Čalović Marković** je istakla da je apsolutno saglasna s činjenicom da je Zakon o državnom tužilaštvu potrebno mijenjati, ali ne i sa motivima i pristupom.

Branislav Radulović, predsjednik Udruženja pravnika, saglasio se sa stanovištem da je neophodna reforma u tužilaštvu i dodao da postoji potreba da se uradi jedna sistemska reforma, odnosno da se pitanja vezana za izbor članova Sudskog savjeta, izbor sudija Ustavnog suda i još neki važni segmenti u društvu sagledaju u cjelini. U daljem izlaganju, osvrnuo se na konkretnе predloge i primjedbe. Naime, u članu 5 Predloga zakona način izbora predstavnika nevladinih

organizacija u Tužilački savjet postavljen je tako da se nijedna strukovna organizacija, poput Udruženja pravnika, Advokatske komore, Udruženja tužilaca i slično ne može prijaviti, jer je limitirana predloženim uslovima. Takođe, Radulović je problematizovao termin *ugledan pravnik* te je predložio, iako je riječ o ustavnoj kategoriji, da se bliži kriterijumi vezani za ovaj pojam nekom vrstom akta definišu. Dalje, članom 2 je propisano da sastav Tužilačkog savjeta proglašava predsjednik Skupštine Crne Gore, međutim, mišljenja je da bi trebalo, analogno članu 94 Ustava Crne Gore, propisati da je predsjednik države dužan da proglaši sastav Tužilačkog savjeta u određenom roku. Kada je riječ o članu 4 Predloga zakona kojim je propisano da, između ostalih, lice koje je obavljalo funkciju državnog tužioca ne može ući u sastav Tužilačkog savjeta, istakao je da je suvišno na takav način ograničavati ljude samo zato što su nekada u svom životu bili državni tužioci. U skladu sa tim, predložio je da se propiše da član Tužilačkog savjeta ne može biti lice koje je u posljednjih 5 ili 10 godina obavljalo funkciju državnog tužioca. Dalje, ukazao je na to da bi trebalo provjeriti u članu 10 da li je termin „disciplinski prekršaj“ adekvatan. Radulović se na kraju osvrnuo i na član kojim se uređuje stupanje na snagu i istakao da nema razloga da zakon stupa na snagu danom objavljivanja, imajući u vidu član 146 Ustava Crne Gore.

Potpredsjednik Vlade Crne Gore, Dritan Abazović, dao je kratko pojašnjenje vezano za različite tekstove predloga zakona koji su upućivani na mišljenje Venecijanskoj komisiji ističući da se to dešavalo iz razloga što su u istima inkorporirane sugestije koje su se čule na prethodno organizovanim okruglim stolovima. Kada je u pitanju sama procedura predlaganja ovog akta i rokovi za vođenje javne rasprave, potpredsjednik Vlade je mišljenja da u samom tekstu predloga zakona ne bi bilo nikakvih suštinskih izmjena ni da je Vlada predlagač, pri tom iznoseći dilemu ko bi bio garant da bi parlamentarna većina prihvatala određene sugestije koje su kapitalno različite u odnosu na predložena rešenja. Takođe je naglasio da je neupitno da se sadašnjem Tužilačkom savjetu mora prekinuti mandat a da su pomenuti rokovi koji se odnose na određivanje vršioca dužnosti vrhovnog državnog tužioca stvar tehničkog usaglašavanja i da tu postoji prostor za dijalog.

Komentarišući izlaganje Branislava Radulovića, **poslanik Predrag Bulatović** je saopštio da dijalog jeste neophodan kako bi se razriješila duboka ustavna kriza. Pored toga, osvrnuo se na stavove Venecijanske komisije konstatujući da je o istoj stvari donosila različita mišljenja te da je protivno Ustavu dala saglasnost da se produži mandat članovima Sudskog savjeta. Takođe, poslanik Bulatović je saopštio da je za dijalog neophodna dvotrećinska većina uz napomenu da i sada postoje određeni centri koji se protive promjenama što se naročito vidi kroz djelovanje glavnog specijalnog tužioca i opstrukciju iz redova opozicije. U vezi sa tim, naglasio je da DF želi promjene u tužilaštvu ne iz razloga osvete već isključivo iz razloga procesuiranja slučajeva visoke korupcije od strane objektivnog Vrhovnog državnog tužioca. Stoga je namjera predloženog zakona da se eliminiše politička kontrola tužilačke organizacije, da se povrati njena odgovornost i da se ojača kontrolna uloga parlamenta.

Predsjednik Odbora, poslanik Momo Koprivica je saopštio da je vrhovni državni tužilac dobio poziv da prisustvuje ovom saslušanju ali da nije upoznat sa razlozima nedolaska. U vezi sa tim, podsjetio je da je prilikom organizovanja konsultativnog saslušanja povodom Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, iz 2015. godine, VDT bio prisutan na sjednici Odbora.

Predsjednik Udruženja pravnika Crne Gore, Branislav Radulović, je kratko ukazao da kada se pozove Venecijanska komisija onda se mora voditi računa o preuzetim međunarodnim obavezama, shodno SSP-u, a koje ne podrazumijevaju samo usaglašavanje nacionalnih propisa sa Evropskom komisijom već i prethodnu komunikaciju, na nacionalnom nivou, svih zainteresovanih strana, civilnog društva, strukovnih organizacija i dr. U vezi sa tim, podsjetio je da je 2018. godine donijeta Uredba o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovodenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, što predstavlja regularni postupak, i da sa današnje rasprave kao i prethodno organizovanih na ovu temu ne postoji pisani trag iz razloga što nije u potpunosti jasno ko je predlagač akta. Što se tiče doprinosa ovog udruženja, Branislav Radulović je saopštio da su uputili dopis Venecijanskoj komisiji sa određenim komentarima. Takode se saglasio sa stavovima da je uopšteno u pravosudu Crne Gore neophodna generacijska smjena. Pored toga, dodao je da je Poslovnik Skupštine Crne Gore prepoznat kao ustavna kategorija i da ga ne treba derogirati.

Predsjednik Odbora, Koprivica kratko je dodao, da je saglasan oko cjelishodnosti za generacijskom smjenom i obnovom u kadrovskom smislu, smatrajući da je još važnije pitanje ustavnosti i zakonitosti. U vezi sa tim, mišljenja je da je Tužilački savjet vršio svoju ustavnu i zakonsku funkciju morao u maju 2020. godine utvrditi prestanak tužilačke funkcije gospodinu Stankoviću.

Stevo Muk, predstavnik NVO Građanska alijansa, je podržao uključenje šire javnosti kada je u pitanju reforma tužilačkih zakona. Tim povodom je naglasio da Građanska alijansa kontinuirano prati ovu tematiku i daje svoj doprinos kroz učešće u radnim grupama i javnim raspravama, dajući komentare i analizirajući određena rešenja. U vezi sa tim, mišljenja je da je ova rasprava svakako korisna i kvalitetna sugerijući da bi, kroz izmjene Poslovnika ili kroz Zakon o Skupštini, istu trebalo formalizovati u slučaju kada su predlagači akta poslanici. Stevo Muk je, takođe, saopštio da su u decembru 2020. godine uradili Analizu na temu: „Nova Vlada i borba protiv korupcije i organizovanog kriminala - Šta da se radi u tužilaštvu i policiji?“, gdje su dali osvrt na brojne kontroverze koje prate Tužilački savjet naročito u dijelu koji se odnosi na: uslove za izbor članova TS, prestanak mandata aktuelnog sastava TS i raspisivanje procedure za imenovanje novih članova TS. Shodno tome, mišljenja su da su predložena rešenja u pogledu kriterijuma za izbor članova TS znatno unaprijedena i da mandat aktuelnom sastavu TS treba da prestane u skladu sa predloženim rešenjem. Kada je riječ o jednom predstavniku civilnog sektora, Stevo Muk je iznio dilemu da li će taj kriterijum moći da se ispuni tj. da li će ta norma u praksi zaživjeti. Kada je u pitanju izvještavanje parlamenta od strane predstavnika tužilačke organizacije, VDT-a i SDT-a, ukazao je na situacije u kojima može postojati potencijalni sukob interesa, naročito kada su u pitanju postupci koji su u toku, tajni podaci i podaci o ličnosti, što se mora urediti i precizirati na šta ukazuju i preporuke GRECO-a. Pored toga, mišljenja je da bi trebalo naći način da se sproveđe i uredi određena reevaluacija integriteta u tužilaštvu kao i da se poboljšaju mjerila kojima bi se vrednovao rad i rezultati rada tužilaca, izvan disciplinske odgovornosti. Na kraju, skrenuo je pažnju da bi trebalo dodatno urediti i pitanje vještaka koje je izuzetno važno za rad tužilaštva.

Ana Stanković Mugoša, predstavnica Advokatske komore Crne Gore, je u svom obraćanju saopštila da bi, u cilju transparentnosti donošenja ovog zakona, trebala da se organizuje javna rasprava s obzirom na činjenicu da sastanci ovakvog tipa ne zadovoljavaju pravnu formu donošenja ovog zakona. Shodno tome, ukazala je da je u ranijoj verziji teksta predloga zakona sadržana odredba koja je, između ostalog, propisivala da po jednog od četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika predlaže: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Advokatska komora Crne Gore, Udruženje državnih tužilaca Crne Gore i Udruženje pravnika Crne Gore. Međutim, ovim tekstrom predloga zakona nije predviđeno da ugledne pravnike predlažu prethodno navedena udruženja, već da jedan od pet članova TS iz reda uglednih pravnika bude iz reda nevladinih organizacija iz oblasti vladavine prava i rada državnog tužilaštva, kojeg predlažu nevladine organizacije koje ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, čime se diskredituju strukovna udruženja koja su neprofitna. Samim tim, mišljenja su da je ova norma diskriminatorna i neustavna i predlažu da se implementira ranije rešenje. Pored toga, smatraju da nije potrebno pomjerati granicu radnog iskustva sa deset na pet godina za kandidate za Tužilački savjet iz razloga što je za dokazivanje dostojnosti neophodno deset godina radnog iskustva.

Ipred Akcije za ljudska prava učešće je uzela **Tea Gorjanc Prelević** koja je istakla da se ova organizacija dugo vremena bavi ustavnom reformom kao i reformom pravosuđa. Takođe se saglasila da je u odnosu na ovaj predlog zakona trebala biti organizovana duža javna rasprava gdje bi poseban akcenat bio na kriterijumima za ocjenjivanje državnih tužilaca koji su važećim zakonom definisani krajnje problematično. U vezi sa tim, mišljenja je da ukoliko se sada ukine mandat TS, a ovaj dio ostane neuređen, reforma neće biti do kraja sprovedena. Kada je u pitanju predloženi zakon saglasni su sa rešenjima koja se odnose na uvođenje odredbe o sukobu interesa i nezavisnosti od političkog uticaja članova TS, kao i sa rešenjem kojim se predviđa da jedan član Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika bude iz reda NVO. Međutim, ukazala je na bojazan da bilo koja nova parlamentarna većina može inicirati ukidanje mandata članovima TS. Takođe je naglasila da će Venecijanska komisija sigurno imati primjedbe na član 8 i član 15 Predloga zakona, sugerijući da bi trebalo uvažiti preporuke iz člana 48 Mišljenja. Pored toga, saopštila je da Venecijanska komisija neće biti blagonaklona prema rešenju o v.d stanju, posebno imajući u vidu potrebnu kvalifikovanu većinu. Na kraju, ukazala je da podržavaju i rešenje u odnosu na disciplinski postupak i razrešenje rukovodilaca državnih tužilaštava.

Predstavnik NVO Građanska alijansa, Zoran Vujičić saopštio je, da je učestvujući na prethodnim debatama dao svoje mišljenje na ovu temu, smatrajući da tužilaštvo, u prethodnim godinama, nije pokazalo dobre rezultate u radu, na šta ukazuju i sami izvještaji međunarodnih institucija. Takođe smatra da je to vidno i kroz postupanja u predmetima ratnih zločina i krivičnih djela protiv organizovanog kriminala. Pored toga smatra da Mišljenje Venecijanske komisije treba ispoštovati, iako ono nije obavezujuće, imajući u vidu činjenicu da usvajamo evropske standarde. Kada je u pitanju predloženi tekst, saopštio je da treba razmisli o odredbama koje se odnose na v.d stanje. Što se tiče članstva prestavnika NVO sektora, dao je sugestiju da nadležni Odbor kumulativno cijeni predloženi broj i iskustvo kandidata.

Boris Marić, iz NVO Centar za građanske slobode, učestvujući u raspravi, kazao je da je u najvećem dijelu saglasan sa mišljenjima i stavovima koje su na sjednici iznijeli predstavnici

civilnog sektora. Govoreći o blokadi pravosudnog sistema koja traje već određeno vrijeme, naveo je da je jasno da je glavna odgovornost u njenom prevazilaženju upravo na političkim akterima. S tim u vezi, naveo je da predloženu izmjenu tužilačkih zakona vidi kao prvi korak na tom putu. Mišljenja je da je neophodno što prije početi sa promjenama, prvenstveno misleći na dio koji se odnosi na Tužilački savjet. Saglasan je da je potrebno definisati termin uglednog pravnika, dodajući da to veoma često zavisi od ugleda same institucije iz koje neko dolazi. Kako je kazao Marić, imperativ je bio da se krene sa procesom izmjena i stvaranja preduslova za deblokadu u pravosudnom sistemu, zaključujući da svakako postoji veliki prostor za dalje unapređenje rešenja i normi u zakonu. Takođe, mišljenja da je potrebno donijeti Zakon o strukovnim organizacijama, ili izmijeniti Zakon o nevladinim organizacijama, kako bi se precizirale određene nedoumice, konkretno kada je u pitanju status strukovnih udruženja.

Poslanica Branka Bošnjak, u svojoj riječi, kazala je da predmetno konsultativno saslušanje smatra veoma korisnim, te je naglasila važnim iznijete predloge i komentare u odnosu na predlog zakonskog teksta, čiji je jedan od predлагаča. Kako je istakla, potreba za izmjenama postojećeg Zakona o državnom tužilaštvu bila je hitna, dodajući da je predlog za izmjene istog, bio samo prvi korak na putu poboljšanja sistema na koji funkcioniše tužilačka organizacija. Navela je da esnafska solidarnost, koja nesporno postoji među tužiocima u Crnoj Gori, ali i u okviru drugih udruženja i organizacija, predstavlja smetnju i spoticanje na putu realnog razvoja i kvalitetnog obavljanja nadležnosti koje su im propisane. Kada je u pitanju Venecijanska komisija, i uloga koju ona ima, poslanica Bošnjak je kazala da je to tijelo političkog karaktera koje svakako treba uvažiti, ali da je u ovom slučaju potrebno sagledati realne okolnosti i prilike unutar same Crne Gore, koje nedvosmisleno upućuju na neophodnost hitnih izmjena Zakona o državnom tužilaštvu. Dalje je najavila mogućnost amandmanskog djelovanja od strane Kluba poslanika kojem pripada, a sve u cilju poboljšanja postojećeg zakonskog predloga. S tim u vezi, navela je da se najveći dio predloga tiče utvrđivanja i zastarijevanja disciplinske odgovornosti, sastava Disciplinskog vijeća, kao i pokretanja razrješenja vrhovnog državnog tužioca u Tužilačkom savjetu od strane poslanika ili nevladinih organizacija. Nadalje, kada je u pitanju budući odnos Skupštine i Državnog tužilaštva, poslanica je istakla da je predloženim izmjenama, između ostalog, potrebno ojačati ulogu Skupštine u tom dijelu, te da je sa druge strane potrebno da tužilaštvo pokaže odgovorniji odnos. Poslanica Bošnjak osvrnula se i na neophodnost da poslanici imaju pristup tajnim podacima u slučaju kada se budu razmatrali određeni, posebni izvještaji koje bi u skladu sa zakonom tužilaštvo dostavljalo Skupštini, naravno uz krivičnu odgovornost i u okviru svoje nadležnosti. Zaključila je da je najbitnije da se krenulo u proces izmjene zakona, da je važna i presudna sama suština zakonskog predloga, ali i da su predлагаči otvoreni za sve korisne sugestije i komentare, u cilju poboljšanja predloga teksta.

Učestvujući u raspravi, **poslanik Predrag Bulatović**, istakao je da je predmetno konsultativno saslušanje imalo svoj puni smisao, posebno zahvaljujući predstavnicima nevladinih organizacija na datom doprinosu. Kako je istakao, opravdanim se pokazala potreba za hitnim izmjenama u tužilaštvu, te da je dobro što to niko od prisutnih nije osporio. Istakao je da je neophodno usvojiti predložene izmjene kao nužno sredstvo da se naprave velike kadrovske promjene na zakonit, a ne revolucionaran način. Dalje je kazao da je suština potrebe za izmjenama

navedenog zakona upravo postojanje visoke korupcije, te da je i u narednom periodu neophodno napraviti dogovor o sveobuhvatnoj zakonskoj regulativi koju treba promijeniti, a sve u interesu države Crne Gore i njenog napretka. U svom daljem izlaganju, istakao je da je bilo potrebno precizirati određene odredbe zakona, navodeći primjer definisanja rukovodilaca državnih tužilaštava, mjere razrješenja, kao i zakonske obaveze koje tužilaštvo ima prema Skupštini. Podsećajući da je parlamentarna većina već jednom napravila ustupak, prihvativši da se odustane od ukidanja Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu, dodao je da bi u narednom periodu svakako i u tom dijelu trebalo napraviti i određene izmjene u Zakonu o državnom tužilaštvu. Kada je u pitanju konsultovanje sa Venecijanskim komisijom, poslanik Bulatović je kazao da taj korak nije bio obavezan korak u proceduri koju imaju poslanici kao predlagači akta. Svakako, istakao je poslanik, potrebno je naći kompromis sa tim tijelom Savjeta Evrope, navodeći da se od njih očekuje absolutna nepristrasnost po ovom pitanju. Na samom kraju izlaganja, poslanik je još jednom pohvalio svaki vid javne rasprave o navedenom zakonskom predlogu, navodeći da svi iznijeti komentari i sugestije trebaju biti uvaženi i razmotreni od strane predlagača.

U svom izlaganju, **poslanik Srđan Pavićević**, zahvalio se na veoma konstruktivnoj i korisnoj raspravi, dodajući da iako nije stručnjak u oblasti pravosuđa, razumije intenciju predlagača, i generalno prilike koje su uslovile da se postojeći zakon izmijeni. Nadalje, kazao je da uvažava instituciju Venecijanske komisije, napominjući da nije siguran da su njeni članovi na najbolji način upoznati sa pravom slikom i kontekstom u kojem se nalazi cijelokupno društvo i sistem generalno, iz razloga što smatraju da svi podrazumijevaju njihov sistem vrijednosti. Poslanik Pavićević je mišljenja da direktan i permanentan dijalog može dovesti do najboljih rešenja, koji će postepeno dovesti do vidljivih rezultata.

Branislav Radulović, u kratkom komentaru, a nadovezujući se na izlaganje poslanika Srđana Pavićevića, kazao je, da su članovi Venecijanske komisije izvrsni poznavaoци prilika u Crnoj Gori, navodeći da je skoro sigurno da će mišljenje koje će dati Venecijanska komisija rezultirati budućim zvaničnim stavom Evropske komisije.

Poslanik Slaven Radunović, kao jedan od predlagača akta, zahvalio se na svim iznesenim komentarima, navodeći da, kakvo god mišljenje da da Venecijanska komisija, predlagači neće mijenjati suštinu zakonskog predloga.

Predsjednik Odbora, poslanik Momo Koprivica, u završnim napomenama, zahvaljujući se svim prisutnim učesnicima, kazao je da ovu konsultativnu raspravu smatra korisnom podlogom za dalje razmatranje i odlučivanje o samom predlogu zakona. Istakao je da poslanici parlamentarne većine koji su prisutni na sjednici uvažavaju svaki izneseni komentar i primjedbu, te da su isti korisni za eventualno korigovanje zakonskog teksta. Ponovio je da je sjednica, odnosno konsultativno saslušanje organizovano u želji da se iznesu i čuju različiti, ali stručni i relevantni stavovi u odnosu na jako bitno pitanje, kakvo su izmjene Zakona o državnom tužilaštvu. Kako je kazao predsjednik Odbora, zakonski tekstovi su dinamična kategorija, pa su shodno tome, podobni za konstantna unapređenja i nadogradnju, pa je isti slučaj i sa gore navedenim zakonom. Odlučna i beskompromisna borba protiv kriminala i korupcije, kako je kazao poslanik Koprivica, trebalo bi da bude glavna težnja svih političkih činilaca u Crnoj Gori, a ključna odgovornost u toj borbi je isključivo na samoj državi. Nadalje, predsjednik Odbora je istakao da prisutni učesnici u raspravi

predstavljaju respektabilnu stručnu javnost, te da je i na taj način pokazana mjera odgovornosti i otvorenosti. Sa druge strane, nedolazak predstavnika koje je izabrala Skupština, a kojima je upućen poziv da prisustvuju sjednici, pokazao je koliko je razorena demokratska i pravna kultura, kao i svijest o javnoj odgovornosti. Na samom kraju, istakao je da je razmjeni mišljenja i kvalitetnoj raspravi mjesto upravo u parlamentu, kao središnjoj intituciji predstavničke demokratije i ključnoj instituciji narodnog predstavništva. Zaključujući sjednicu, predsjednik Odbora ponovio je da je sprovedeno konsultativno saslušanje korisna podloga za dalje razmatranje predloga zakona koji predstoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, određen je poslanik Momo Koprivica, predsjednik Odbora.

